

ODDY
CHOVÁ
MIEST
NOST

LEOPOLDOV

5/2024

DNES

...splácame tretím grošom...

V dennom stacionári pookriali seniori aj trnavský župan „Nejdem ešte, môj zlatý, ja tu zostávam do konca...”

Jednou z oblastí, ktoré obyvatelia mesta v dotazníkoch aj rozhovoroch často spomínali v súvislosti so sociálnou oblasťou v meste, bola chýbajúca systematickejšia starostlivosť o seniorov. Donedávna ju mesto odkázaným občanom poskytovalo iba prostredníctvom opatrovateľskej služby. Tento rok pribudla pre odkázaných seniorov ďalšia služba, ktorú v ambulantnej forme poskytuje denný stacionár Nezábudka.

Mesto Leopoldov zriadením denného stacionára reagovalo na jednu z požiadaviek najmä občanov mesta v strednom a staršom veku a dostala sa aj do Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta. Jednou z často opakujúcich sa slabých stránok bola práve absencia domova dôchodcov, denného stacionára alebo podobnej sociálnej služby, ktorá by sa zameriavala na generáciu seniorov. Po nedávnom otvorení detských jasiel, ktoré obyvatelia označili za druhú chýbajúcu službu v meste, sa tak špecializovaného sociálneho zariadenia dočkali aj seniori. Hoci sa denný stacionár pre seniorov používa už niekoľko mesiacov, symbolicky ho vedenie mesta spojilo s dňom otvorených dverí v mesiaci úcty k starším v sobotu 26. októbra.

Dom plný aktivít

Návštevník Nezábudky, keď sa pozerá na vystavené práce seniorov a fotografie z jednotlivých aktivít, ihneď pochopí, že vzťah medzi pracovníkmi Nezábudky a klientmi nie je len profesionálny, ale aj takmer rodinný a seniori s nimi aktivity robia radi. „Je tu pohoda, je tu láska, veselosť a celý deň máme čo robiť a keď sa mi chce oddychovať, idem si oddýchnuť. Hlavne nie som sama doma a sme tu medzi svojimi. Vnučku som už naučila niektoré veci, ktoré ma tu naučili naše zlaté dievčence,“ hovorí jedna z klientiek. „Doma mi bolo smutno, dcéra našla takúto možnosť na internete a nebanujem, že sem chodím. Tu sme v kolektíve, ideme cvičiť, po nedeli sa porozprávame, čo sme doma zažili, potom spievame, robíme ručné práce, ten, koho nebavia, môže robiť to, čo ho baví. Ja som veľmi spokojná. Minule ma prišiel zobrat vnuk o čosi skôr, tak som mu povedala: Nejdem ešte, môj zlatý, ja tu zostávam do konca, a tak ma musel počkať,“ smeje sa klientka Nezábudky

Emília Poláčiková.

S pomocou Európskej únie

Slávnostné podujatie sa začalo popoludní v záhrade denného stacionára a slávnostným podujatím hostí prevádzkala Ľudová hudba Heskovci. „Domáci si pamätajú, že v tejto budove bolo umiestnené obvodné oddelenie Policajného zboru SR s dvoma bytmi a po jeho nadobudnutí do vlastníctva mesta Leopoldov sa sem premiestnila mestská knižnica. Tým bola splnená jedna zo základných podmienok na to, aby sa mesto v budúcnosti mohlo uchádzať napríklad o podporu grantových schém. Keďže jednou z priorít bolo zavedenie

systemu sociálnej starostlivosti v meste, vypracovalo projekt Dom sociálnych služieb Leopoldov, ktorý bol napokon spolufinancovaný Európskou úniou a mesto na jeho riešenie získalo nenávratný príspevok vo výške 1 609 400,22 eur. Základným cieľom mesta bolo prispieť k rozvoju sociálnej starostlivosti o nevládných a sociálne vylúčených občanov. Od novembra 2022 do decembra 2023 sa objekt postupne výrazne menil v zmysle aktuálnych technických a ďalších noriem a pripravoval sa na svoj nový účel," pripomenul genézu miesta aj samotného projektu moderátor podujatia.

Pre odkázaných seniorov

Dnes denný stacionár v ambulantnej forme zabezpečuje odborné služby a všestrannú starostlivosť a aktivity pre seniorov v príjemnom bezbariérovom prostredí vo forme celodennej alebo poldennej starostlivosti prostredníctvom profesionálnych pracovníkov. Všetko v ňom zodpovedá potrebám seniorov so zohľadnením ich potrieb, prirodzených vzťahov a predchádza tak vzniku sociálnej izolácie seniorov z dôvodu ich veku a odkázanosti. Kapacita tohto pomerne ojedinelého zariadenia sociálnych služieb je 18 klientov. Aktuálne ho využíva 10 klientov a môžu ho využívať občania mesta a regiónu, dokonca s možnosťou zabezpečenia dovozu a odvozu klientov do ich domovov. Zariadenie je vhodné pre seniorov, ktorých stupeň odkázanosti je najmenej III. podľa prílohy č. 3 v zmysle Zákona č. 448/2008 o sociálnych službách.

Skvelý kolektív

Medzi pozvanými hosťami bol aj trnavský župan Jozef Viskupič, odborníci, ktorí sa zúčastnili na jeho príprave od architektonického návrhu až po jeho realizáciu a dozor nad rekonštrukciou, pán farár Patrik Bacigál, leopoldovskí seniori a klienti zariadenia. „Nedávno sa v našom stacionári uskutočnilo milé podujatie pri príležitosti mesiaca úcty k starším. Denný stacionár roztancovali a rozospievali deti z materskej školy a miestna kapela Mestečanka. Bolo krásne sledovať, ako klienti pookriali a rozveselili sa, a bolo ešte krajšie vidieť, ako sa z toho tešili aj naši zamestnanci. Práve oni tento deň a mnohé ďalšie zážitky zo svojej práce so starnúcimi ľuďmi vnímajú ako obohacujúcu skúsenosť. Nie vždy

sa podarí vytvoriť pracovný kolektív, ktorý svojou prácou žije, vidí v nej nielen každodennú rutinu, ale hlavne poslanie a zdroj motivácie. O to viac si túto vzácnu symbiózu vážim a oceňujem, že naši zamestnanci spolu so seniormi vytvorili z tohto miesta skutočný domov, pokojný, no zároveň inšpirujúci priestor, kde sa každý cíti prijatý a dôležitý,” povedala vo svojom príhovore primátorka mesta Terézia Kavuliaková.

Pripraviť sa na problém s demografiou

Vzápätí privítala hostí, osobitne župana Jozefa Viskupiča, ktorého úrad bol sprostredkovateľským orgánom a rôznym spôsobom nápomocný prípravným aj realizačným prácam na zriadení Nezábudky. Ocenil odhodlanie mesta vybudovať zariadenie práve pre takýto druh sociálnych služieb a nasadenie mesta na jeho realizácii. Zdôraznil, že ide o vizionársky krok, pretože zariadenia v podobe denných stacionárov nemajú zatiaľ na Slovensku na veľkú tradíciu, ale postupne záujem o ne rastie aj vďaka požiadavkám o zariadenia, z ktorých sa seniori môžu po večeri vrátiť do svojich domovov a k svojim blízkym. „*Sledujeme, že demografia sa vyvíja nepriaznivo, toto sú projekty, ktoré nám pomáhajú pripraviť sa na dôsledky tohto vývinu. V kraji realizujeme viac podobných projektov a aj otvorenie denného stacionára v Leopoldove je ukážka toho, že keď mesto, kraj a Európska únia spoja sily, vieme zlepšiť svoju pripravenosť na výzvy demografického vývinu,*“ uviedol v neformálnom rozhovore.

Z budovy bol len skelet

Pustiť sa do podobného projektu do istej miery vyžaduje empatickosť a aj dobré fungovanie samosprávy. Primátorka vo svojom príhovore poďakovala a odovzdala dakovné listy županovi Jozefovi Viskupičovi a jeho tímu z Úradu TTSK, architektom z ateliéru SPDe, spol. s r. o., za prepracovaný, citlivý, moderný a funkčný návrh rekonštrukcie budovy a dobrú spoluprácu počas celej realizácie stavby,

firme INVEX, spol. s r. o., za profesionálne a kvalitne odvedenú prácu a výbornú spoluprácu počas výstavby denného stacionára pre seniorov, Ing. Štefánii Kratochvílovej a Ing. arch. Petrovi Valentovi za starostlivú, precíznu, odborne erudovanú a konštruktívnu kontrolu realizácie výstavby a za precíznu a konštruktívnu kontrolu realizácie výstavby. „Keď sme dostali toto zadanie, nadchlo nás to, akému účelu má dovtedy zanedbaná budova slúžiť. Budovu sme nechceli rozširovať, ale pomerne náročnými postupmi sa nám podarilo zabezpečiť všetky požadované funkcie. V podstate z pôvodnej budovy zostali len nosné konštrukcie, dostaval sa výťah, budova dostala nové priestorové usporiadanie a spriechodnila sa smerom do dvora a má nízke nároky na energiu,“ vysvetľuje hlavný architekt projektu docent Alexander Schleicher.

Zdôrazňuje individualitu

Leopoldov je malé mesto a vedľa seba v ňom žijú všetky generácie. Nezábudku pár dní pred dňom otvorených dverí navštívili škôlkari, aby seniorov potešili svojím milým pásmom a prišli aj na deň otvorených dverí odovzdať svoj medzigeneračný pozdrav a potešiť živým a veľmi autentickým pásmom tančekov a detských folklórnych pesničiek. Medzitým pracovníčky hostom rozniesli poháre so šampanským a hostitelia v slávnostnom prípitku personálu zaželeli pocit, že sú veľmi dôležitými faktormi v životoch ich klientov, odkázaným seniorom, aby mali možnosť k spokojnosti využiť jeho služby a všetkým hostom dobré zdravie. So seniorkami si „pritukol“ aj župan J. Viskupič.

Po prípitku budovu posvätil pán farár Bacigál a organizátori na komentovanú prehliadku všetkých troch podlaží denného stacionára pozvali návštevníkov dňa otvorených dverí. Zariadenie Nezábudka má vo svojom názve symbol bezbranného kvietka spájaného s nádejou. Zároveň kvietka, ktorý deklaruje, že sa nezabúda na tých, ktorí v určitej životnej etape už

potrebujú pomoc iných, pritom sa však nezabúda ani na ich individuálne potreby v ich odkázanosti. Presvedčili sa o tom aj hostia, ktorých na prehliadke priestorov sprevádzali pracovníci denného stacionára.

Poskytuje všestranné možnosti

V rámci rozsiahlej rekonštrukcie sa užšie prepojila suterénna časť objektu – priestorov na odpočinok naviazaných na terapie na konkrétnom podlaží. Prepojenie vzniklo prostredníctvom príjemnej viacfunkčnej terasy s možnosťou slnečného tienenia. Na terase okrem odpočinku môžu prebiehať ďalšie aktivity, napr. posedenie, skupinové cvičenie v exteriéri alebo kultúrne podujatia – čítanie, malé predstavenie, koncert atď. Celá budova je bezbariérová, ale chodiaci klienti môžu využiť schody. Okrem potrebného zázemia sa v nej nachádzajú spoločenské miestnosti, v ktorých počas dňa prebiehajú rôzne aktivity

pre seniorov, oddychová miestnosť s polohovateľnými kreslami, kuchynka, priestory odľahčovacej služby. Priestory vyhradené pre administratívu sú využívané aj ako oddychová zóna pre klientov a kuchyňa na účely kulinoterapie. *„Okrem toho, že klienti sú medzi rovesníkmi, seniormi, socializujú sa a poskytujeme im rôzne aktivity – fyzické cvičenia, rozmanité cvičenia na pamäť a kognitívne schopnosti, praktické a kreatívne aktivity, prácu s rôznymi materiálmi, rôzne spôsoby terapie a relaxácie, vieme im zabezpečiť aj služby náboženského charakteru,“* vysvetľuje vedúca odboru sociálnych služieb a školstva Iveta Moravcová. Dodáva že stravovanie je zabezpečené dovozom zo školskej jedálne susediacej materskej školy, ale vedľa klientovi priviezť stravu aj z reštaurácie. Ak by klient zariadenie využíval celý mesiac, poplatok za stravovanie (desiata, obed, olovrant) a sociálnu službu je spolu asi 300 eur.

Nazrieť do života denného stacionára pre seniorov Nezábudka spôsobilo radosť všetkým hosťom, ba neočakávaných a veľmi milým prekvapením bolo to, že po prehliadke objektu prišli s krátkym pásmom hostí pozdraviť šulekovskí folklórnci. V pondelok sa už Nezábudka pohrúžila do svojho bežného a pokojného života, dokumentujúceho to, že staroba môže byť aj prijímajúca, trpezlivá, radostná, rozvíjajúca i kreatívna.

J. Hladký

Krumplice, erteple, grule, bandjurky... **a koľko mala najdlhšia šupka?**

Jeseň kedysi patrila k magickým obdobiam. Súviselo to s jednak so skracujúcimi sa dňami a predlžujúcimi sa nocami, keď sa podľa našich predkov dostávali k moci tajomné sily, ale takisto aj s koncom hospodárskeho roka, keď gazdovia postupne žali úrodu svojej celoročnej práce a pripravovali sa na založenie novej úrody. Akousi pochvalou úrody s podakovaním sa za ňou bývali dožinky, ktoré sú podnes súčasťou mnohých pásiem folklórnych súborov. Ale nebolo to len ukončenie žatvy obilia, ktoré predsa len bolo pre našich predkov kľúčové, ale aj zber akejkoľvek plodiny dôležitej pre konkrétnu obec alebo rodinu. Kedysi aj v našom meste organizovali záhradkári výstavy plodov alebo výpestkov a vymieňali si rady, ako sa dá zabezpečiť ešte lepšia úroda zeleniny či ovocia.

Ovocie či zelenina sú nielen základom našej stravy, ale vedľa potešiť aj oko a predstavivosť – sú to aj vhodné dekoratívne materiály typické práve pre jesenné obdobie. No a už tradičné leopoldovské podujatie Krumplové hody aj tento rok návštevníkom ponúklo možnosť spoznať nielen zemiaky v rôznych podobách variáciách. Minulý rok plánované podujatie prekazilo počasie, tento rok v sobotu popoludní 21. septembra zasa na námestie prilákalo hostí svojimi hrejivými lúčmi.

Od 17. storočia

A tak sa leopoldovské námestie premenilo na korzo cez zeleninovú záhradu a sad, ktoré ponúkalo možnosť poobdivovať tohtoročné vydarené alebo zaujímavé výpestky zeleniny alebo ovocia, ale takisto ochutnať typické jedlá, ktoré sa nezaobídu bez zemiakov, prípadne ochutnať špecialitky našich gazdiniek, ktoré sa takisto bez zemiakov nezaobídu. Hoci všetci vieme, že zemiaky nie sú pôvodom európskou rastlinou, do Európy sa dostal

v 16. storočí a v slovenských záhradách sa začala objavovať už v 17. storočí. Na konci 18. storočia sa už zemiaky vysádzali na zemepanských hospodárstvach a v severných oblastiach Slovenska sa popri ovse rýchlo stali hlavnou poľnohospodárskou plodinou. Zemiaky nenašli uplatnenie len v kuchyniach, ale stali sa hlavnou surovinou pre liehovarnícky a škrobársky priemysel. Ba dokonca uplatnenie našli aj v ľudovom liečiteľstve.

Šúľance, halušky i placky

Pochopiteľne, naši predkovia ani zďaleka nedopestovali také veľké zemiaky, aké poznáme dnes a k dispozícii nemali ani širokú paletu odrôd. Mali len zemiaky, no postupne sa popri obilninám ja tak presadili ako hlavná zložka našej stravy. Niektoré typické jedlá so zemiakmi sa podávali aj na Krumplových hodoch. Pani Michalčíková, pani Hudáková a vedúca kuchyne pani Ďuráková pripravili cestu no šúľance, halušky a zemiakové placky a priamo na námestí jedlá finálne dokončili skvelé dámy z Leopoldovskej základnej organizácie Slovenského zväzu telesne postihnutých a seniorského občianskeho združenia Šanec. Tým výdatne pod dohľadom Dalimíry Štitákovskej výdatne asistovali Ján Mika, Stanislav Piovarči a Matej Štiták. Pri šúľaní šúľancov bolo ako vždy veselo a výrazne tomu pomohlo vystúpenie kapely Music Band Four, ktorá hostí sprevádzala počas celého popoludnia.

Krumplári, ovocinári i záhradkári

Zemiaky sú v našich životoch dôležité. Zaiste preto na Slovensku máme aj priezviská Zemiak (17 nositeľov), Gruľa (48), Bandura (91) či Bandurka (3). Organizátori počas Krumplových hodov pripravili niekoľko stanovísk, o ktorých prevádzku sa starali členovia spomínaných organizácií spolu s dobrovoľníkmi. Len tak zo zábavy si mohli zruční šúpači zemiakov vyskúšať očistiť zemiak tak, aby z neho sňali čo najdlhšiu zemiakovú šupku, šikovní záhradkári sa zasa mohli pochváliť v súťaži o najväčší zemiak, veľkosť zemiaka zasa nezohrávala žiadnu úlohu v súťaži o najzaujímavejší zemiak. Hostia Krumplových hodov zasa mohli ochutnať sladké a slané jedlá, ktoré pripravili a na podujatie priniesli gazdinky. Okrem toho mohli záhradkári aj ovocinári priniesť svoje najkrajšie plody na výstavu a návštevníci podujatia pridelením fazulky konkrétnemu plodu rozhodli o najkrajšom jesennom plode. Najväčší záujem bol o stánok, kde boli pre deti pripravené tvorivé dielne. Navštívili ho desiatky detí, ktoré pripravili všakovaké ozdoby, postavičky či predmety tak, aby jeho základnou súčasťou bol práve zemiak. Veru, tento stánok by mal svojich vďačných

návštevníkov aj ďalšiu hodinu. Ale deti využili aj pozvanie do jesenného fotokútika zvečniť spomienku na vydarený jesenný deň v zátiší pestrofarebných listov a plodov.

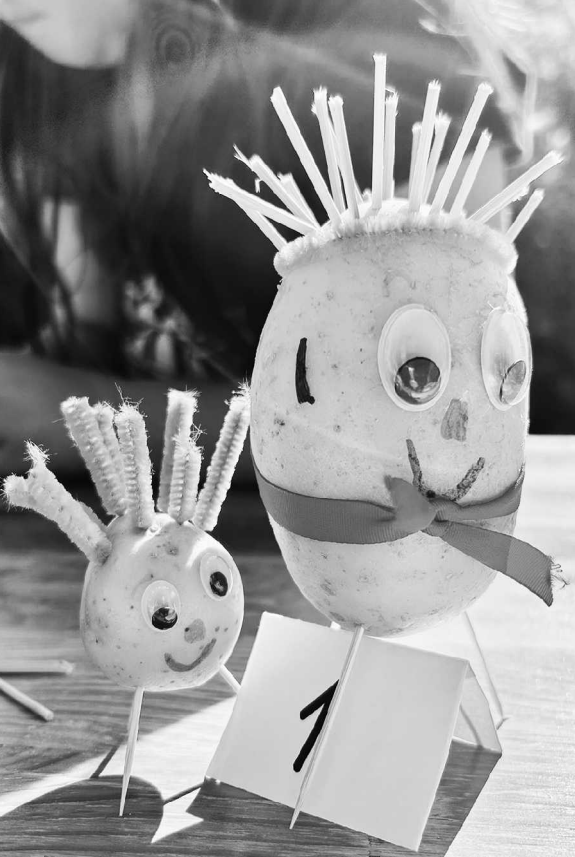
Čerstvé šúľance, ktoré vychádzali spod šikovných rúk priamo pre divákmi, zemiakové placky i halušky boli aj tento rok chutné a fajnšmekri ochutnali to i to. Podvečer pri príjemnej hudobnej produkcii sa mohlo začať s vyhodnotením jednotlivých súťažných kategórií. Primátorka mesta Terézia Kavuliaková sa poďakovala všetkým, ktorí prispeli k vydarenému jesennému dňu i tým, ktorí na výstavu priniesli svoje výpestky i jedlá alebo sa zapojili do pripravených súťaží ako súťažiaci alebo hodnotiaci.

Ocenili trpezlivých i šikovných

V súťaži o najlepšie slané zemiakové jedlo zabodovali slané slimáčky od Adriany Kamenárovej a cenu za najlepšie sladké zemiakové jedlo získala rodina Polakovičová, ktorá pripravila až tri sladké jedlá s použitím zemiakov – bábovku, brownies a napokon lekvárové šatôčky. Spomedzi vystavujúcich pestovateľov váha ako najväčší zemiak vyhodnotila fialový batát s hmotnosťou 1397 gramov, ktorý vypestovali Adam a Dorka Chudí. Spomedzi klasických zemiakov to bol 783 gramov vážiaci zemiak zo záhrady Pavla Beťáka st. Adamovi a Dorka Chudým primátorka blahoželala ešte raz, pretože ich zemiaky okoloidúci určili za víťazov v kategórii najzaujímavejší zemiak, do ktorej zaradili zemiak (batát) pripomínajúci svojím tvarom labuť. Najdlhšia zemiaková šupka sa podarila Veronike Slámkovej a jej dĺžka dosiahla 217 cm. Spomeňme ešte dve šupky – Dávidovi Proksovi sa podarilo ostrúhať zemiak tak, že šupka z neho mala 179 cm a Lenke Masárovej s dĺžku 170 cm.

Zvíťazilo granátové jablko

Organizátorom sa aj tento rok mimoriadne ťažko vyhodnocovala súťaž o najkrajší výtvar zo zemiakov v tvorivých dielňach. Po dlhších peripetiách sa komisia, v ktorej boli zastúpení aj

rodičia, rozhodli udeliť tretie miesto Rebeke Čírkovej za zemiakového snehuliaka a mačičku, druhé miesto Sofii Honiskovej a prvé miesto za zemiakového dinosaura získala Viktória Šoková. Deti si svoje výtvary mohli vziať domov a organizátori avizovali, že o rok túto kategóriu už nebudú oceňovať miestami, ale drobnosť za účasť v tvorivých dielňach si odnesie každé tvorivé dieťa.

Návštevníci podujatia ocenili fazuľkou aj svoju sympatiu k jednotlivým vystavovaným plodom. Na treťom mieste sa umiestnili jablká odrody Idared zo záhrady Pavla Betáka st., na druhom mieste tekvicové dvojčky od Ladislava Pagáča a najviac sympatie si získalo granátové jablko na stromčeku granátovníka, ktorý pestuje Alžbeta Ondrišová.

Organizátori dúfajú, že aj tento ročník Krumplových hodov poteší návštevníkov a všetkých tých, čo sa doň akýmkoľvek spôsobom zapojil, spríjemnil nám vstup do dlhej jesene a že motivoval všetkých tých, ktorí očakávajú dobrú úrodu, aj na stretnutie o rok.

J. Hladký

Stolnotenisovú halu pomenovali na počesť Ctibora Valka

Možno si ešte spomeniete na prístavbu k budove futbalového štadiónu, ktorá pomerne dlho stála v 80. rokoch rozostavaná a dobre slúžila najmä deťom pri hre na skrývačku. Začas bola akoby nedokončená stavba používaná ako garáže a jej ďalšie využitie bolo skôr sporné. Do toho vstúpila zaujímavá premenná. Leopoldovskí stolní tenisti, ktorí dovtedy možno aj dve desiatky rokov trénovali pod hlavičkou Červenej hviezdy spolu so stolnými tenistami – príslušníkmi v priestoroch nápravných výchovného ústavu, v podstate zo dňa na deň stratili v roku 2009 možnosť trénovať v jeho priestoroch. Vtom dostal jeden zo stolných tenistov nápad, ktorého realizácia vyriešila problém stolných tenistov a zároveň predurčila ďalšie využitie prístavby mestského telovýchovného klubu. Nebolo to však len tak: k naplneniu tejto idey viedla mozolná cesta autora myšlienky a aj jeho stolnotenisových súputníkov.

Hovoríme o Ctiborovi Valkovi a ukážke toho, že spolupráca samosprávy a občanov dokáže naštartovať aj veľké veci. A aj o tom hovorila primátorka mesta Terézia Kavuliaková na slávnostnom podujatí pri príležitosti pomenovania stolnotenisovej haly v Leopoldove vo štvrtok 10. októbra. Jeho cieľom bolo vzdať hold neúnnavnému organizátorovi a mecénovi stolného tenisu v našom meste Ctiborovi Valkovi. Práve aj vďaka nemu totiž v našom meste postupne vznikla hala, kde okrem iného môžu trénovať leopoldovskí hráči druhej až ôsmej stolnotenisovej ligy.

Keď občan a samospráva sa dopĺňajú

Ctibor Valko bol so stolným tenisom spätý v podstate celý život aktívne ako hráč s raketou v ruke i organizátorsky. Jeho snom bolo nadviazať na staršie úspechy leopoldovských organizovaných stolných tenistov a takisto to, aby aj priamo v meste bola možnosť rozvíjať

tento šport vo vlastných podmienkach. K svojmu snu sa zachoval veľkoryso. A tak v roku 2009 na podnet Ctibora Valka, ktorý sa usiloval vytvoriť podmienky na organizovanú prípravu a reprezentáciu mestských stolnotenisových družstiev, vznikla dohoda medzi ním a vtedajším primátorom M. Gavorníkom o rekonštrukcii priestoru bývalých garáží v prístavbe štadióna MTK. Zmluvne sa obaja zaviazali, že Ctibor Valko poskytne mestu

bezúročnú pôžičku do výšky 100 000 eur, ktorú mesto využije na rekonštrukciu priestorov na stolnotenisovú halu, a za tým istým účelom sám poskytol mestu finančný dar vo výške 33 194 eur v podobe materiálu a prác, ktoré malo mesto postupne využiť na jednotlivé investičné akcie a na údržbu haly aj v ďalšom období.

Po úspešnom završení projektu v roku 2010 vedenie mesta udelilo C. Valkovi Cenu mesta Leopoldov. Dielo sa podarilo a ako sa hovorí dnešným

slovníkom, je dlhodobou udržateľné, veď mestský stolnotenisový klub stále pôsobí a rozvíja sa v stolnotenisovej športovej hale, ktorú sa podarilo zrekonštruovať s výraznou finančnou a organizačnou pomocou Ctibora Valka. Mestský stolnotenisový klub podnes tvorí asi 40 ľudí a pôsobia v ňom štyri družstvá 2., 3., 5. a 8. ligy.

Aj preto v podmienkach mestského zastupiteľstva a mestského stolnotenisového klubu vznikol návrh na pomenovanie mestskej stolnotenisovej haly v meste Leopoldov na počesť iniciátora organizovaného stolného tenisu v našom meste Ctibora Valka, keďže sa významne zaslúžil o založenie a kreovanie stolnotenisových družstiev a spolu s mestom bol spolufinancovateľom prestavby bývalých mestských garáží v prístavbe štadióna MTK na stolnotenisovú halu. Na základe toho po všetkých právnych procedúrach mestské zastupiteľstvo prednedačným schválilo pomenovanie mestskej stolnotenisovej haly v Leopoldove v podobe *Mestská stolnotenisová hala Ctibora Valka*.

Opracovali 1520 hodín

Ešte prv, ako došlo k aktu slávnostného pomenovanie haly, moderátor podujatia poprosil o pár slov i spomienok hostí. Časť z nich sa napokon aj zúčastnila na prestavbe stolnotenisovej haly. Peripetie a pôvod myšlienky vzniku mestskej stolnotenisovej haly vystihol Dušan Ondriš, dobrý priateľ a bývalý spoluhráč Ctibora Valka. Spomenul oduševnenosť Ctibora Valka, ale aj tých, ktorí jeho myšlienke verili a aktívne sa zapojili do všetkých potrebných prác v podstate ako brigádnic, ktorí na stavbe odpracovali 1520 hodín – najviac z nich, 517, práve Ctibor Valko. Všetci, čo chceli pomôcť, pomohli tak, ako práve mohli. Pán

Ondriš so sebou priniesol aj stavebný denník, ktorí uchoval mená azda všetkých, ktorí priložili ruku k dielu, predovšetkým zanietých stolných tenistov. Boli to Viliam Chovanec starší, Martin Zverina, Peter Luha, Robert Ondejčíka, Dušan Rojkovič, Radovan Čierny, Dušan Ondriš, Miroslav Tóth, Gustáv Zenner, Miroslav Ďuriš, Martin Šoka, Tomáš Mičko a Ivan Kéri. „Práce sa začali 14. marca 2009 a hala bola dokončená už v septembri. Halu bolo

potrebné kompletne prestavať od podlahy po strechu. Pri všetkých prácach bol Ctibor a dohliadla na ne. Po ukončení prác Ctibor zabezpečil dva hracie automaty, ktoré sa hojne využívali počas tréningov a členovia klubu z vlastných prostriedkov kúpili stolnotenisové stoly a ďalšie potreby, takže leopoldovská stolnotenisová hala v tom čase niekoľko rokov hostila aj 1. slovenskú ligu. A bol to zasa Ctibor Valko, kto pre seniorov aj pre žiakov počas niekoľkých rokov zaistil extraligového trénera. Žiakov vozil na zápasy, bodovacie turnaje, zabezpečil pre nich rakety, potahy, dresy... Napriek tomu zostal skromný a nikdy nikomu nepripomínal, čo urobil pre stolný tenis v Leopoldove,“ dotvára spomienkový pohľad na C. Valka Dušan Ondriš.

Keď ide o spoločný cieľ

V krátkom príhovore sa stolným tenisom a primátorke poďakovala manželka Ctibora Valka. Pozvanie na slávnosť prijal aj Milan Gavorník, ktorý v tom čase ako primátor podporil myšlienku na obnovenie organizovaného stolného tenisu v podmienkach mesta, avšak pre chorobu sa ospravedlnil. Primátorka mesta Terézia Kavuliaková vo svojom príhovore ocenila princíp občianskej spolupráce a pani Valkovej odovzdala pamätný list. Zároveň ju

požiadala, aby spolu symbolicky naplnili vôľu aj uznesenie mestského zastupiteľstva a oficiálne pomenovali halu na *Mestskú stolnotenisovú halu Ctibora Valka* a spoločne symbolicky odhalili tabuľu s názvom haly, ktorá bude osadená pri vstupe do stolnotenisovej haly.

Ctibor Valko, ktorý pôvodne pracoval ako majster v hlohovskej Drôtovní, leopoldovskom Kovošrote a od roku 1992, podnikal s kovovými odpadmi až do odchodu na dôchodok, svoju ideu s podporou mesta doviedol do konca a stolnotenisový klub mesta patrí k popredným športovým

organizáciám v našom meste aj dnes. Boli to stovky a stovky hodín, ktoré venoval vybudovaniu a optimalizácii športovej haly či výchove leopoldovského kádra. Završením prvej časti slávnostného aktu bol symbolický prípitok na pamiatku pána Ctibora Valka a jeho práce pre mestský stolnotenisový klub a takisto na úspechy našich stolných tenistov, na ktorý hostí vyzvala primátorka mesta.

Ocenení stolní tenisti

Pôvodný termín pomenovania stolnotenisovej haly bol stanovený na piatok 13. septembra, no z dôvodu intenzívneho dažďa ho napokon organizátori presunuli. S hľadaním prvého termínu pomohol poslanec Ján Mika a dátum 13. 9. nebol náhodným termínom. V ten deň by mal pán Valko meniny a bola to zároveň príležitosť, na ktorú by sa hlavne on na palubovkeestskej stolnotenisovej haly najviac tešil. Bolo ním vyhlásenie a ocenenie víťazov turnajov v troch kategóriách: žiaci, muži a seniori a ocenenie troch víťazov v každej kategórii.

Oceňovanie úspešných leopoldovských stolných tenistov tvorilo druhú časť programu a uskutočnila ho primátorka mesta. V kategórii žiakov ocenila za prvé miesto Máriu Šantavú, za druhé Adriána Pathyho a za tretie Martina Šantavého.

V kategórii mužov odovzdala diplomy, medaily a vecné ceny za prvé miesto Michalovi Šantavému, za druhé Miroslavovi Gažíkovi a za tretie miesto Jakubovi Šupovi.

Aktívni sú aj stolnotenisové seniori – za prvé miesto primátorka ocenila Františka Filipa, za druhé Miloša Klča a napokon za tretie Petra Valka.

Podakovanie Radomírovi Piknovi

Leopoldovský stolnotenisový klub dlhodobo dokazuje, že je životaschopný. Odolal aj v časoch, keď ľudia, najmä mladí, do istej miery spohodneli alebo sa veľmi individualizujú. Ostatných štrnásť rokov sa o klub ako štatutár staral Radomír Pikna a bol zároveň jedným z tých, ktorí Ctiborovi Valkovi intenzívne s organizovaním a správou klubu pomáhali aj po dokončení stolnotenisovej haly. Primátorka doterajšiemu predsedovi MSTK odovzdala

ďakovný list a na záver vyjadrila presvedčenie, že leopoldovským stolným tenistom, výboru klubu a vedúcim družstiev sa bude v *Mestskej stolnotenisovej hale Ctibora Valka* aj naďalej dať vychovávať mladé generácie stolných tenisov, že hala bude naďalej miestom na relax aj pre starších stolných tenistov a že jednotlivým družstvám sa bude v súťažiach dať dôstojne reprezentovať seba i mesto. Štafetu predsedu organizácie by mal prevziať Michal Šantavý, ktorému treba zaželať veľa entuziazmu, nadšenia a chuti rozvíjať stolný tenis v meste.

Po ukončení slávnostného programu nasledoval menší banket a hostia spomedzi poslancov zastupiteľstva, stolných tenistov a ich fanúšikov z rôznych generácií zotrvali s hudobnou spoločnosťou Miloša Košťála v príjemných rozhovoroch.

50 rokov priateľstva Heinersbrück – Leopoldov

Záver prvého septembrového týždňa patril návšteve našich priateľov – lužických Srbov žijúcich v Nemecku – v našom meste. Poznajú ho dôverne a aj jeho okolie, veď sem chodia už 50 rokov.

Privítali ich nielen ich rodinní priatelia z Leopoldova a okolia, ale aj naša pani primátorka. Boli príjemne prekvapení pohostením po dlhej ceste a dakovali za milé slová i darčeky s emblémom mesta.

Našich hostí zaujala prehliadka zámku v Hlohovci s posedením a občerstvením v zámockej kaviarničke. V základnej škole sme si pozreli dva filmy o našej družbe – jeden spred päťdesiatich rokov a druhý vznikol pred dvadsiatimi rokmi. Vynárali sa krásne spomienky na spoločné chvíle. Bohužiaľ, mnohí zo zakladateľov už nie sú medzi nami – p. Foltán, Marián Piovarčí... Chválili priestory školy, zariadenie, výzdobu aj výstavu s názvom Škola kedysi a dnes. Spokojní sme boli aj s jedlom i obsluhou v penzióne

Nina. Počas troch dní pobytu si Heinersbrückčania všímali zmeny v našom meste, páčil sa im mestský úrad i park. V deň ich odchodu začalo pršať – smutno bolo im i nám...

A. Benková

A ako sa to začalo...

Priateľstvo, partnerstvo (či ako sa zvykne hovoriť družba) Leopoldova a brandenburskej obce Heinersbrück sa spája s menom Milana Piovarčího, publicistu a kedysi redaktora a šéfredaktora časopisu Život, ktorý sa okrem iného aj významne pričínal o získanie štatútu mesta. Počas návštevy folklórneho festivalu v Budišíne ho veľmi zaujal život tamojších Lužických Srbov a spolu s niekoľkými domácimi aktivistami sa rozhodli založiť družobné priateľstvo s nimi. K tejto myšlienke sa vtedy veľmi živo pridal aj vtedajší hýbateľ kultúrneho života v Leopoldove Marián Piovarčí.

Netrvalo to dlho a v roku 1974 prišli obyvatelia obce Heinersbrück na svoju prvú návštevu

Leopoldova. Obec má nemecký názov, ktorý možno do slovenčiny preložiť ako Heinrichov Most a sami Lužičania, príslušníci najmenšieho slovanského národa, ju nazývajú Most. Obec vznikla asi na začiatku 15. storočia a etnológovia zistili, že ešte na začiatku 19. storočia to bola takmer čisto lužickosrbská obec, ktorej obyvatelia sa živili predovšetkým poľnohospodárstvom a salašníctvom. V polovici minulého storočia používali lužickú srbčinu tri štvrtiny obyvateľov. Hoci obec patrila do viacerých štátnych útvarov (naposledy do Nemeckej demokratickej republiky), jej obyvatelia si uchovávajú svoje tradície podnes.

Obec s asi 580 obyvateľmi sa rozvinula na rozľahlej rovine neďaleko mesta Cottbus. V minulosti v jej okolí boli povrchové uhoľné bane, ktoré sa postupne zalesnili. Počas svojej prvej návštevy v Leopoldove v roku 1974 prezentovali v Spolkovej záhrade svoje folklórne pásma a veľmi rýchlo si získali priaznivcov i priateľov spomedzi obyvateľov nášho mesta. Spočiatku Heinersbrückčania a Leopoldovčania stretávali raz ročne – raz prišli Lužičania do Leopoldova, o rok zasa Leopoldovčania vycestovali za nimi. Vzťahy medzi niektorými rodinami sa zintenzívnili natoľko, že sa navštevovali aj častejšie. V tom čase hlavnými organizátorkami výmenných návštev boli pani Valéria Piovarčiová a redaktorka cottbuského štúdia srbského lužickosrbského rozhlasu Hannelore Handrecková, ktorá zároveň účinkovala v ženskom zbore Dundalija, ba v mladosti študovala v Bratislave. Mnohí podnes pri svojej návšteve Leopoldova navštvia aj hrob Mariána Piovarčiho.

(jh)

MAKETA NOVEJ BUDOVY ÚRADU AJ NA HRADĚ

Koniec októbra sa nesie v znamení pripomienky výročia vzniku prvej Československej republiky. Pri tejto príležitosti presne pred rokom sprístupnili výstavu v Rytierskej sále na Bratislavskom hrade s názvom Česká a slovenská architektúra. Bola to zatiaľ najrozsiahlejšia retrospektíva architektúry tohto typu. Výstava bola holdom nielen kvalitnej architektúre, ale aj jej osobnostiam. Desiatky a desiatky makiet budov za ostatné storočie zaujali tisíce návštevníkov. Pre veľký záujem museli výstavu dvakrát predĺžovať. Medzi novými úspešnými stavbami sme našli aj leopoldovský mestský úrad.

Výstava pozostávala z dvoch častí: architektúra do konca spoločnej republiky a časť predstavujúca Slovensko a Česko počas 30 rokov samostatnej existencie. Spolu 150 modelov vybraných stavieb, doplnených o fotografie, faksimile architektonických kresieb, publikácie a ďalšie zaujímavé dokumenty od 1. Československej republiky po súčasnosť. To všetko ilustrovalo premenu fyzickej podoby miest a krajiny, ale aj architektúru ako samotný odbor. Vo výstavnom priestore dominoval akýsi strom republík, historická os, kde sú objekty a udalosti zaradené do kontextu, a k tomu pripravili špeciálnu inštaláciu s portrétmi významných architektov. Výstavný projekt autorsky pripravili nestori histórie architektúry – profesori Matúš Dulla a Vladimír Šlapeta.

Na výstave sme našli najvýznamnejšie stavby z Česka i Slovenska – od legendárnych funkcionalistických stavieb prvej republiky, stavieb kultúrnych, spoločenských, administratívnych i makiet návrhov sídlisk až po unikáty, ktoré zaujímajú najmä zahraničných turistov. Súčasníci poznali napríklad vysielacie Ještěd, Kamzík, Most SNP, Dom umenia Piešťany, ale i maketu pôvodného vzhľadu sídliska Petržalka, unikátnych budov Transgasu v Prahe, Istropolisu či obchodného domu Ružinov (obe sa stali medzitým obeťou plánov developerov) až po súčasné stavby obchodných a obytných centier na oboch stranách Dunaja v Bratislave. Makety a faksimile pochádzali z rôznych zdrojov: Depozitára Historického múzea Slovenského národného múzea a Fakulty architektúry

Slovenskej technickej univerzity v Bratislave či súkromných architektonických ateliérov. Úspešnú výstavu ukončili komentovanými prehliadkami kurátora Juraja Kucharíka symbolicky na tohtoročné výročie republiky – 28. októbra. A keďže išlo o skutočne širokú tému, zamerali sa na výsek témy s názvom Ako rástla Bratislava.

Keďže úspešnou stavbou (v širšom ako slovenskom kontexte) je i budova nášho mestského úradu, našli sme ju medzi exponátmi, dokonca vo viacerých pohľadoch a vyobrazeniach. Žiaľ, výstava sa skončila a dokumenty sa vrátili do depozitára. Nás môže príjemne hriať pocit, že premeny nášho mesta sa dostávajú do takéhoto širokého kontextu. A nejde len o budovu úradu, ale aj detských jaslí, budovy stacionára, ale v budúcnosti azda aj budovy kina Osveta.

(maju)

V minulom čísle časopisu sme sa venovali následkom silnej búrky s veternou smršťou, ktorá naše mesto zasiahla 20. augusta. Priamo v meste aj okolí (najmä na Štrkovke) zlomila alebo poválala viaceré stromy. V našom meste spôsobila viaceré škody, ktoré boli azda najrozsiahlejšie na miestnom cintoríne, kde víchrice zvalila niekoľko stromov. Mesto dalo situáciu prešetriť poisťovni, ktorá sa vyjadrila nasledovne: *„Škoda bola spôsobená neodvratiteľnou živelnou udalosťou, ktorá nemala pôvod v prevádzke ani vlastnom konaní poisteného (t. j. Mesta Leopoldov), ale príčinou bolo pôsobenie prírodných zákonitostí vznikajúcich nezávisle na ľudskej vôli.“* Zo zisťovania poisťovne vyplynulo, že išlo o stav, keď mesto nemohlo zabrániť vzniknutej škode. Nepríjemná situácia, škody aj komplikácie, ktoré občanom vznikli, vedenie mesta mrzia a zostáva len dúfať, že podobné prírodné úkazy budú

naše mesto čo najviac obchádzať. Viacerí občania sa pýtali, či je možné škody vymáhať cez poisťovňu. Jednou zo základných informácií je to, že mesto nebolo zodpovedné za vzniknuté škody, a druhou to, že mesto nie je vlastníkom náhrobkov, je iba prenajímateľom hrobových miest. Obyvatelia, ak chcú, však majú možnosť poistiť svoje náhrobníky v rovnakej poisťovni, v akej majú poistený svoj majetok. O situácii sme sa pozhovárali s prednostkou mestského úradu Ing. Adrianou Urbanovou, MBA.

*Čo mesto v súvislosti s augustovou smršťou zisťovalo v poisťovni?

Mestom Leopoldov sa dňa 20. 8. v čase od 17:45 h do 18:35 h prehnala veterná smršť downburst. Okrem škôd v mestečku sme zaevidovali spadnutých 7 zdravých stromov na cintoríne a poškodené pietne miesta: platne hrobov, náhrobné kamene, urnový háj. Zamestnankyne Mesta

Leopoldov spisovali hneď 20. augusta spôsobené škody a vytvárali fotodokumentáciu. So spisovaním, fotografovaním a vytváraním videodokumentácie sme spolu s pani primátorkou pokračovali na druhý deň, a to najmä na cintoríne. Mesto Leopoldov cintorín poistený nemá, poistený je len dom smútku ako budova v majetku mesta. Poistenie cintorína je možné, ale ako nám povedali pracovníci poisťovne, je to neštandardné poistenie a mestá a obce ho väčšinou nevyužívajú. Zistovali sme preto, či je možné obyvateľov postihnutých škodovou udalosťou odškodniť z poistenia zodpovednosti za škodu, poisťnú udalosť sme nahlásili na poisťovni. Podľa pokynov poisťovne sme spisovali zoznam hrobových miest, nájomcov hrobových miest, majiteľov hrobov. Odškodnenie majiteľov hrobov z takéhoto poisťného by však bolo možné len v tom prípade, ak by stromy na cintoríne neboli zdravé, o čom by vypovedal arboristický posudok. Stromy na cintoríne sú však pravidelne kontrolované a ako som už uviedla, boli zdravé.

*Vyplyva z toho to, že poisťovňa nebude hradit žiadne škody pozostalým, ktorým napr. zlomilo náhrobník v čase smršte?

Žiaľ nie, všetci poškodení boli aj poisťovňou informovaní, že škoda bola spôsobená neodvrátiteľnou živelnou udalosťou (vis maior), ktorá nemala pôvod v prevádzke ani v konaní mesta. Inými slovami, mesto nebolo zodpovedné za vzniknuté škody.

*Čo je poistené v súvislosti s mestským cintorínom?

Mesto má poistenú budovu domu smútku. Hroby nie sú majetkom mesta, mesto je iba prenajímateľom hrobového miesta. Obyvatelia majú možnosť si hroby pripoistiť v poisťovni, v ktorej majú poistený svoj majetok. To je informácia z poisťovne.

*Rieši mesto nejaké škody na inom majetku priamo v meste alebo na cintoríne?

Majetok mesta – dom smútku na cintoríne – poškodený nebol, avšak bol poškodený iný

majetok mesta, poškodený plot na ihrisku MTK na Gucmanovej ulici, vznikli tiež škody na verejnom osvetlení a mestskom rozhlase – napríklad poškodená ústredňa na mestskom úrade, reproduktory mestského rozhlasu na Hlohovskej ceste, poškodená rozhlasová linka na Šulekovskej a Záhradníckej ulici, poškodené boli tiež parkové svietidlá v parku na Námestí sv. Ignáca. Vplyvom tejto invazívnej búrkovej činnosti, pri ktorej dosiahol vietor lokálne max. rýchlosť v nárazoch až 75 km/h, odletela tiež malá časť strechy na budove kina Osveta a bol od odtrhnutý ventilátor na novej nafukovacej hale a poškodená malá časť konštrukcie nafukovacej haly.

*Sú už vyčíslené škody?

Škody boli vyčíslené vo výške cca 7 000 eur. Väčšina škôd je už odstránená. Mestu Leopoldov vznikli však aj náklady na odstránenie škôd, napr. na frézovanie pňov stromov a odstraňovanie spadnutých stromov, orezanie konárov. Okrem dodávateľa týchto prác boli všetci zamestnanci mesta, ktorí sa starajú o mestskú zeleň, nasadení práve na odstraňovanie dôsledkov veternej smršte. Hneď po silnom prírvalovom daždi a veternej smršti bol krajským operačným strediskom povolaný aj Dobrovoľný hasičský zbor Mesta Leopoldov a hasičská jednotka rezala stromy a uvoľňovala priechod miestnymi komunikáciami na Gucmanovej a Záhradníckej ulici a na Námestí sv. Ignáca.

*Je známa informácia, aké škody poisťovňa uhradí?

Mesto Leopoldov má uzatvorené poistenie majetku, ktorého súčasťou je poistenie škôd spôsobených prírodnými živlami. Vzniknuté škody na majetku mesta sú v poisťovni nahlásené, boli taktiež osobne prejednené s likvidátorom poisťovne. Veríme, že všetky vzniknuté škody budú v konečnom dôsledku predmetom poisťného plnenia.

Za rozhovor ďakuje Juraj Hladký.

Drobnosti z mesta

Bankomat osadia na prelome roka

Polícia rieši prípad vlámania sa do bankomatu, ktorý bol osadený na Hollého ulici. K vlámaniu došlo v noci zo 17. na 18. október. Odvtedy je bankomat nefunkčný. Banka vo svojom stanovisku uviedla: „Predmetný bankomat sme plánovali dočasne deinštalovať kvôli rekonštrukcii priestorov, v ktorých sa nachádza. Majiteľ priestoru predpokladá dĺžku rekonštrukcie na 2 – 3 mesiace. Po rekonštrukcii bude bankomat opätovne nainštalovaný.“

Mníšky. Päťdesiatštyri členov leopoldovskej základnej organizácie Slovenského zväzu telesne postihnutých navštívilo 4. októbra obľúbené divadelné predstavenie Mníšky v Divadle Andreja Bagara v Nitre. Prežili sme pekný kultúrny zážitok, muzikál bol

výborný, ohlasy naň sú pozitívne. Tešíme sa na nové akcie, ktoré budeme ešte tento rok organizovať.

(zk)

Mesiac úcty k starším

Jeseň je obdobím umeleckého diela prírody. Takýmto krásnym umeleckým dielom je aj človek v jeseni života. Tvaroval a formoval ho majster život svojimi skúškami, radostami, ale aj starosťami... Aj takéto slová zazneli na slávnostnom posedení dôchodcov – členov OZD Šanec Leopoldov. 158 členom sa prihovorela aj pani primátorka a poďakovala seniorom za nezištnú pomoc pri rôznych mestských akciách. V školskej jedálni ZŠ bola skutočne dobrá nálada, veď nám prišli zaspievať, zahrať, ba aj zatancovať členovia KSF Mestečko.

(ab)

Spoznávajme naše okolie

Pod týmto názvom pripravilo vedenie OZD Šanec Leopoldov jesenný výlet pre 52 svojich členov. A čo spoznali? Najskôr sme sa zastavili v infocentre JAVYS-u v Jaslovských Bohuniciach, kde nám milé sprievodkyne vysvetlili zaujímavé postupy pri uskladňovaní vyhoreného paliva aj samotného vyradovania Jadrovej elektrárne V1, jej demontáž a demoláciu. Mali sme možnosť pozrieť si makety, panely, ale aj film.

Naše cestovanie pokračovalo do Trnavy, krajského mesta. S históriou Trnavy nás oboznámil príjemný sprievodca. Zaviedol nás nielen do Baziliky sv. Mikuláša, ale aj do historickej väznice v areáli radnice.

Po obede sme navštívili Archeopark v Cíferi – miestnej časti Pác. Poskytol nám unikátny pohľad do minulosti regiónu. V prírodnom prostredí sa nachádza aj historická a archeologická expozícia v rekonštruovanom mlyne. Výborný tip aj na výlet s deťmi. Už teraz sa tešíme na ďalšie aktivity...

A. Benková

Mestečko v Bohuniciach

Slovenské elektrárne, a. s., v rámci Family Day oslavovali významnú udalosť vo svojej histórii – uvedenie 3. bloku jadrovej elektrárne do prevádzky – v príjemnom prostredí areálu amfiteátra v Jaslovských Bohuniciach. V sobotu 7. septembra sme boli účinkujúcimi v programe slávnostného dňa. Heslo na javisku bolo 40 rokov plných energie a vyjadrovalo aj naše nastavenie a plnosť energie vychádzajúcu z temperamentného folklórneho pásma na nasledujúcu pol hodinu. V pásme z Gemera sme poľahky ukázali viaceré motívy a spevy: gemerské čardáše, dupáky, karičky, valaškový s vytlieskavaním a skvelé sólové vystúpenie na cimbele.

(es)

Zubry, zámok a žrebčín

Tieto miesta v druhej polovici septembra navštívilo 54 členov občianskeho združenia Šanec Leopoldov v Topolčiankach. V zubrej zverenci sme sa oboznámili so súčasnosťou i

históriou chovu zubra v tejto lokalite. Príjemne nás prekvapilo aj udržiavané okolie. Topoľčiansky zámok je jedným z najkrajších na Slovensku. Krásne exponáty, nábytok, prostredie... Jeho súčasťou je aj rozsiahly park. V žrebčíně nás okúzlili kone. Od roku 1921 odchovali 8000 koní, teraz ich majú 550 kusov. Všade sme sa stretli s výbornými sprievodcami, dozvedeli sa mnoho zaujímavostí. Po štyroch upršaných dňoch sa na nás usmialo aj slniečko. Vďaka za takto prežité dni aj Mestu Leopoldov, ktoré nás finančne podporuje.

(ab)

Florbalové novinky – sezóna 2024/2025

Po letnej prestávke, ktorú sme vyplnili organizáciou letného denného tábora pre 15 detí a letného sústredenia v Kežmarku, sa naša nová florbalová sezóna 2024/2025 začala v

septembri. Prvýkrát v histórii klubu FBC Červeník-Leopoldov máme zastúpenie v dvoch vekových súťažných kategóriách. Okrem týchto tímov máme v zálohe aj tím mladších žiakov a prípravky. Celkový počet našich hráčov sa dnes pohybuje okolo 45 a venujú sa im štyria tréneri.

Starší žiaci. Mierne pozmenený tím starších žiakov nadviazal na minuloročné herné výkony a po 4 odohraných zápasoch je na 1. mieste tabuľky. Vzhľadom na kvalitu súperov z veľkých miest s omnoho väčšou základňou ide o veľký úspech nášho klubu. Veríme, že aj v ďalších zápasoch predvedieme kvalitnú hru a udržíme sa na popredných miestach. Okrem kolektívnych výkonov tešia aj tie individuálne. Máme zastúpenie na popredných miestach v bodovaní jednotlivcov. Traja chlapci dostali pozvanie aj do výberu západoslovenského kraja, čo je dôkazom toho, že aj naši tréneri robia svoju prácu dobre.

2. RL Liga starších žiakov Západ

	Z	B
1 FBC Červeník-Leopoldov	4	12
2 FbO Žochár Topoľčany	4	10
3 FBK Harvard Partizánske	4	9
4 ŠK VS Dubnica „B“	4	7
5 FBC Levice	4	6
6 FBK Galanta United	4	6
7 FBC Inferno Močenok	4	3
8 Hammers Floorball	4	0
9 Floorbal Paradise	4	0

Dorast. Novovytvorené družstvo dorastu má za sebou náročný vstup do sezóny. Prvých 5 zápasov prinieslo len jedno víťazstvo. No je na čom stavať. Chalani sa postupne zohrávajú a neustále zdokonaľujú svoju hru. Ku cti im slúži aj to, že hrajú s najlepšimi slovenskými florbalovými klubmi, ako sú AS Trenčín, Dubnica nad Váhom, Púchov, Nitra...

Liga dorastencov Západ

	Z	B
1 FBK AS Trenčín	5	15
2 ŠK VS Dubnica „A“	5	12
3 1. FBC Trenčín akadémia	5	12
4 FBC Levice	5	9
5 FBK Púchov	3	6
6 FbO Žochár Topoľčany	5	6
7 ŠK Slávia SPU DFA Nitra	5	6
8 Floorball Academy Trnava	2	3
9 ŠK VS Dubnica „B“	3	3
10 FBC Červeník-Leopoldov	5	3
11 Polar Foxes Sereď	2	0
12 FBC Inferno Močenok	5	0

Ďakujeme všetkým našim priaznivcom a podporovateľom klubu.

FBC Č-L

Najmenší futbalisti v nových dresoch

Vedenie klubu MTK Leopoldov sa pred časom zapojilo do výzvy Futbal bez rozdielov, ktorú vyhlásil fond Nadačný fond Bekaert pomáha v Nadácii Pontis v rámci zamestnaneckého grantového programu 2024 – zdravie, bezpečnosť, šport. Vďaka podpore fondu pre našich najmenších futbalistov, ktorí v aktuálnej sezóne reprezentujú kategórie U9 a U11 (resp. v minulej sezóne U8 a U10), MTK získal finančnú dotáciu na nákup dresov a teplákových súprav.

Chlapci sa tak budú na trávnikoch počas tréningov aj zápasov prezentovať v nových dresoch. Nadačný fond na nákup poskytol mestskému telovýchovnému klubu dotáciu vo výške 2132 eur a MTK vo forme spolufinancovania poskytol 458 eur. Cieľom projektu je podpora zdravého životného štýlu detí. Činnosť MTK Leopoldov tiež prispieva k pozitívnej identite nášho mesta a podporuje zaradenie detí do skupiny. Tímový duch, ktorý deti získavajú na ihrisku, sa často prenáša aj do bežného života detí a aj do školského prostredia, kde naše deti reprezentujú svoju školu a komunitu s hrdosťou.

(ra)

Nadačný fond Bekaert pomáha v Nadácii Pontis.

Šachová partia pre zábavu i poučenie

Biely: **Gorazd Kollárik** (SVK)

Čierny: **Arzygul Muhamova** (TKM)

Turnaj: Slovak Chess Open

Miesto a dátum: Piešťany 13. 7. 2024

Otvorenie: Francúzska obrana (C11)

Asi v XIX. storočí sa začala písať história kúpeľných šachových turnajov vo svete. Zdá sa, že organizátori v Piešťanoch chcú nadviazať na túto peknú tradíciu, lebo už štvrtýkrát vždy po roku sa v tomto meste „barlolamača“ uskutočnil medzinárodný turnaj s účasťou šachistov a šachistiek takmer z celého sveta okrem Južnej Ameriky. Najpočetnejšie zastúpenie z 26 zahraničných krajín mala India, kde sa venuje veľká pozornosť kráľovskej hre pre mladých ľudí. Preto nie je náhodou, že 17-ročný Ind bude na jeseň tohto roka bojovať o majstra sveta s o niekoľko rokov starším Číňanom. Z pôvodne prihlásených 240 účastníkov sa ich napokon zišlo 193, ktorí medzi sebou nekompromisne súperili vo veľkej tanečnej sále bez vážnych sporov vo dvoch skupinách od 9. do 17. júla v tichom prostredí Kúpeľného ostrova a širokom vekovom rozpätí od 8 do vyše 80 rokov. Na záver boli odmenení víťazi podľa rôznych vekových skupín a kategórií v prítomnosti prezidenta SŠZ Milana Romana, keď sa predtým hrala hymna SR. V A-skupine splnil mladý poľský šachista dokonca veľmajstrovskú normu, keď už je aktuálnym majstrom sveta do 14-rokov. Zo seniorov sa stal víťazom 77-ročný šachista z Izraela, ktorý sa nielen svojím výzorom veľmi podobal na už nežijúceho exmajstra sveta Američana Roberta Fischera (* 1943 - 2008) z čias jeho niekoľkoročného pobytu na Islande, ale aj svojou hrou i zvykmi ho veľmi pripomínal, lebo v sobotu kvôli šábesu nehral. Aj napriek tomu získal 6,5 bodu z ôsmich duelov, keď len jedenkrát prehral v deväťkolovom turnaji, čo je na jeho vek úctyhodný výkon. V korešpondenčnom šachu to vraj dotiahol až na veľmajstra. Do hracej sály prichádzal zásadne s bielou šiltovkou a aj počas hry ju mal neustále na hlave. Ktovie prečo? Ak nebol na fahu, tak bol obvyčajne v neustálom pohybe v sále alebo mimo nej, čo je z hľadiska srdcovocievneho systému pre seniora zdraviu prospešné.

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Jc3 Jf6 4.e5 (4.Sg5 d:e4 5.J:e4 Se7 6.S:f6 S:f6 7.Jf3 Jd7 8.Dd2 0-0 9.0-0-0 Se7 10.Sd3 b6 11.h4 Sb7 12.c3 c5 13.Jeg5 h6 14.Sh7+ Kh8 15.Sc2 Dc7 Manduch vs. Andersen, 29. WCh SF 04, kor. p. 2005; po 4. - Sb4 vznikne Mac Cutcheonov variant) **4. - Jfd7 5.Jf3** (5.Jce2!? c5 6.c3 Db6 7.f4 f6 8.Jf3 Se7 9.f5 c:d4 10.Je:d4 J:e5 11.J:e5 f:e5 12.Dh5+ Kd8 13.J:e6+ S:e6 14.f:e6 D:e6 Morozevič vs. Barejev, Monako 2003; 5.f4 c5 6.Jf3 Jc6 7.Se3 Db6 8.Ja4 Da5+ 9.c3 c:d4 10.b4! J:b4 11.c:b4 S:b4+ 12.Sd2 S:d2+ 13.J:d2 g5! 14.Vb1! g:f4 15.Sb5! Vb8? 16.Jc5 Short vs. Timman, Amsterdam 1994) **5. - Se7** (5. - c5! 6.Sg5 Db6 7.d:c5 S:c5 8.Ja4 Da5+ 9.c3 Se7 10.Se7 K:e7 11.Se2 b5 12.Jc5 J:c5 13.b4 Da3 14.b:c5 D:c3+ 15.Kf1 D:c5 =/+) **6.Se3 a6!?** (6. - c5! 7.d:c5 Jc6 8.Se2 0-0 9.0-0 Jd:e5 10.J:e5 J:e5 11.Jb5 Sd7 12.a4 a6 13.Jd6 b6 14.b4 b:c5 15.b:c5 Da5 s príjemnou hrou pre čiernu) **7.Se2** (7.Je2!? c5 8.c3 Db6 9.Vb1 Da5 10.Sd2 Jc6 11.a3 Dc7 12.h4 Jb6 13.Jf4 h6 14.Jh5 g6 15.Jg3 Jc4 s obojstrannými možnosťami) **7. - c5 8.0-0 0-0 9.Ja4!?** **c:d4 10.S:d4!?** **Jc6** (10. - b5! 11.Jc3 Dc7 12.a4 b4 13.Ja2 Jc6 14.c3 b:c3 15.S:c3 Jd:e5 16.J:e5 J:e5 17.Dd4 f6 18.Vfc1 Sd6 19.Jb4 Db7 20.h3 Sd7 =/+) **11.b3** (11.Ve1 b5 12.Jc3 Dc7 13.Sf1 Sb7 14.De2 J:d4 15.J:d4 Sc5 16.Jf3 f6 17.Jd1 Sa7 18.g3 Jc5 19.e:f6 V:f6 20.Sg2 Je4 -/+) **11. - b5** (11. - Dc7 12.c4! d:c4 13.b:c4 Vd8 14.Se3 Jc:e5 15.J:e5 D:e5 16.Dc2 Sd6 17.g3 Sc5 18.J:c5 J:c5 19.Vab1 Sd7 20.Db2 =) **12.Jb2 Dc7 13.c4** (13.a4 b4 14.c3 b:c3 15.S:c3 Jc:e5 16.Vc1 J:f3+ 17.S:f3 Db8 18.Ve1 Sg5 19.Vb1 a5 20.Jc4 Sf6 =/+) **13. - b:c4!?** [13. - d:c4! 14.b:c4 J:d4 (14. - b4! 15.Se3 Jc:e5 16.J:e5 J:e5 17.Jd3 Sb7 18.J:e5 D:e5 19.Sf3 S:f3 20.D:f3 Vac8 =/+) 15.D:d4 Sc5 16.Df4 f6 17.c:b5 f:e5 18.Dg3 a:b5 19.S:b5 Db8 20.S:d7 S:d7 21.Jd3 Sd6 22.Vab1 e4 23.V:b8 S:g3 24.V:f8+ K:f8 25.Jc5 Sb5 26.Va1 e:f3 27.f:g3 Ke7 28.g:f3 Va3 29.f4 Sc4 30.Vb1 Kf6 =] **14.b:c4 Jd:e5 15.c:d5 J:d4 16.D:d4** (Pozri diagram!) **J:f3+!?** **17.S:f3 Sf6 18.Dd2 e:d5** (18. - Sb7! 19.Vac1 Dd8 20.Jc4 S:d5 21.S:d5 D:d5 22.D:d5 e:d5 23.Je3 Vad8 24.Vc6 d4 25.Jg4 Se7 =/+) **19.Vac1 Dd8!?** (19. - Dc7 20.Jc4 Se6 21.Je3 Vad8 22.S:d5 Sg5 23.f4 S:f4 24.V:f4 S:d5 25.J:d5 V:d5 26.D:d5 De3+ 27.Vf2 D:c1+ 28.Vf1 Dc7 29.Dd3 Db6+ 30.Kh1 Vd8 =/+) **20.D:d5 D:d5!?** (20. - Vb8 21.Jc4 Se6 22.De4 Dd4 23.De2 Vfd8 24.Vfd1 Dc5 25.Jd6 Da3 =/+) **21.S:d5** (Hra je už vyrovnaná) **S:b2 22.S:a8 S:c1 23.V:c1 Se6 24.Sb7 S:a2 25.S:a6 Va8 26.Vc8+ V:c8 27.S:c8 ½ : ½**

V 5. kole mi počítačový program vybral mladú súperku z Turkménska (v turnaji získala 3,5 bodu z deviatich duelov a celkovo skončila v druhej polovici tabuľky), ktorá sa bránila voči môjmu dvojskoku pešiaka pred kráľom francúzskej obranou (C11), čo som čakal, lebo ju v Piešťanoch už hrala. Aj napriek tomu som v 9. ťahu nečakane skočil jazdcom na pole a4, čím som 14-ročnej Arzygul umožnil získať síce malú, ale trvalú výhodu aj s pešiakom navyše, ktorú udržiavala až do 20. ťahu, kedy vymenila dámy a súčasne stratila pešiaka. Po ďalších vynútených výmenách figúr mi povedala „ničja“. Pretože som na jej ponuku ihneď nereagoval, myslela si, že rusky nerozumiem, a tak to skúsila medzinárodne skrížením dvoch ukazovákov na polovicu. Jej návrh na remízu som prijal, za čo ma obdarovala milým detským úsmevom. Zrejme bola spokojná, ale mne sa moja hra s bielymi figúrami vôbec nepáčila. Miesto spomínaného ťahu jazdcom v otvorení som mal radšej vymeniť pešiaka v strede a pokúsiť sa vyrovnať hru: 9.d:c5 J:c5 10.Jd4 Dc7 11.f4 b5 12.De1 b4 13.Jb1 Jc4 14.Jd2 Jc6 15.Je4 d:e4 16.Jb3 f6 17.e:f5 S:f6 18.Vb1 a5 19.Df2 Jc7 20.Sb6 Dc6 21.Dc5 Sa6 atd. Našťastie pre mňa mladá Turkménka hrala dosť priamočiari, keď nevyužila svoje možnosti na zosilnenie hry, čím by ma bola viac potrápila. Už o ťah skôr som mal brať čierneho pešiaka na poli c5: 8.d:c5! S:c5 9.Jd4 b5 10.Dd2 0-0 11.f4 Db6 12.0-0-0 Jc6 13.h4 J:d4 14.S:d4 S:d4 15.D:d4 b4 16.Ja4 D:d4 17.V:d4 a5 s vyrovnaním. Druhýkrát budem múdrejší a radšej si v otvorení vyberiem iný 5. ťah: 5.Dg4, 5.Jce2 alebo najradšej 5.f4 (5. - c5 6.Jf3 Jc6 7.Se3 a6 8.Dd2 c:d4 9.J:d4 Sc5 10.0-0-0 0-0 11.h4 J:d4 12.S:d4 b5 13.Vh3 Db6 14.h5 Sb7 15.g4 S:d4 ako sa stalo v dueli Christiansen vs. Dizdar, MS dr. - Luzern 1997; 7. - c:d4 8.J:d4 Sc5 9.Dd2 0-0 10.g3 De7 11.0-0-0 Jb6 12.Jb3 S:e3 13.D:e3 Sd7 14.Kb1 Kasparov vs. Širov, Astana 2001). Škoda, že sa mi moja „teoretická novinka“ (9.Ja4) nepodarilo dotiahnuť do výhodnej koncovky, lebo po braní dámou miesto strelcom by som mal v dlhom a komplikovanom variante síce o pešiaka menej, ale dobrú súhrnu troch figúr (dáma, veža, strelce): 10.D:d4! Jc6 11.Dg4 Jc:e5 12.J:e5 J:e5 13.Dg3 Jd7 14.c4 d:c4 15.Vad1 Da5 16.Jc3 Jc5 17.Vd4 Vd8 18.V:d8 S:d8 19.Vd1 Se7 20.Ja4 Jd7 21.Jb6 J:b6 22.Dc7 Db4 23.S:b6 h6 24.S:c4 Sf6 25.Sd4 De7 atd. Ešte krátka ukážka z korešpondenčnej partie v systéme s 5.Jf3: 5. - c5 6.d:c5 Jc6 7.Sf4 S:c5 8.Sd3 f6 9.e:f6 D:f6 10.Sg3 0-0 11.0-0 Jd4 12.J:d4 S:d4 13.De2 Jc5 14.Jb5 S:b2 15.Vab1 Sd7 16.Jc7 Vac8 17.Sd6 s novinkou 17. - Sd4! Firla vs. Pecka, 14. r. Pohára ČR 2006). V pozícii zobrazenej na diagrame malo nasledovať: 16. - Sf6! 17.Dd2 e:d5 18.Vac1 Db8 19.Ja4 Dd6 20.Vfd1 Vd8 s výhodou čiernej.

Piešťanské turnaje umožňujú domácim zahrať si aj so šachistami alebo šachistkami z pre nás exotických krajín, a tak mi na útle dievča tmavej pleti s hnedými očami a čiernymi vlasmi zostala príjemná spomienka. Vekový rozdiel medzi nami bol takmer 60 rokov (!), čo je asi možné len v šachových súťažiach. Ak sa s ňou ešte niekedy stretnem za šachovým stolíkom, tak jej podarujem leopoldovský časopis s našou partiou; aj preto som ju vybral. Nech v ďalekej ázijskej krajine vedia, že na malom Slovensku v lokálnej tlači existuje šachová rubrika!

(GK)

Šachové okienko

Býva dobrým zvykom, že známi šachoví skladatelia vypíšu pri svojom významnom životnom jubileu skladateľskú súťaž, pre ktorú aj venujú vyznamenania a ceny. Stalo sa tak tiež v prípade obľúbeného slovenského skladateľa šachových štúdií **Michala Hlinku** z Košíc, o ktorom sme už písali v *Šachovom okienku* pri príležitosti jeho 65. narodenín a ktorý sa 25. októbra minulého roka dožil 70 rokov. Do tohto dátumu bolo treba poslať riaditeľovi - usporiadateľovi súťaže Lubošovi Kekelymu do Snožnice pri Žiline max. tri skladby od jedného autora, ktorý tiež pomohol pri ich kontrole originality a korektnosti riešenia. Celkovo prišlo na jeho adresu 50 štúdií, ktoré jubilant a súčasne aj rozhodca Michal rozdelil do dvoch skupín podľa počtu kameňov do desať a ostatné. Ich úroveň označil ako dobrú. V oboch oddeleniach udelil po osem vyznamenaní: ceny, čestné uznania a pochvalné zmienky, ktoré dostali predovšetkým zahraniční skladatelia. Z domácich to bol L. Kekely, ktorého remízový štúdiu predkladáme našim riešiteľom na vyriešenie, v ktorej biely začne a vynúti remízu po akejkolvek obrane čierneho. Čierny ako materiálne slabší hrozí premenou svojich dvoch pešiakov b2 a f2 na dámu; tiež má voľného pešiaka na h-stfpci. S týmito hrozbami sa musí viesť biely vysporiadať, ale ako? Výsledok súťaže

bol zverejnený v odbornom časopise *Československý šach* č. 1/2024, odkiaľ sme sa však nedozvedeli, koľko slovenských autorov a s koľkými úlohami sa na súťaži zúčastnili. Z iného zdroja sa nám podarilo zistiť, že boli dvaja (obaja po dve skladby) a jeden z nich je obyvateľom Leopoldova. V anonymnej súťaži, akou bola, rozhodca dostane očíslované skladby od usporiadateľa bez mien autorov. Jeho subjektívne rozhodnutie je neodvolateľné, ale v reklamačnej lehote môže svoje rozhodnutie v prípade námietok aj upraviť.

Michal Hlinka sa naučil hrať šach ešte ako dieťa od svojho staršieho brata. Venoval sa najskôr praktickému - hranému a neskôr aj korešpondenčnému šachu. Popritom posielal riešenia šachových skladiet do novín a časopisov. So skladaním začal trochu neskôr, ako 16-ročný, keď uverejnil 26. 6. 1970 svoju prvú úlohu - dvojťažku v šachovej rubrike denníka Pravda. Rozhodujúcim zlomom v jeho kompozičnej tvorbe bolo uverejnenie prvej štúdie r. 1976. Odvtedy sa takmer jednostranne zameral na ich skladanie. Najčastejšie v nich spracúva námety: pat, pozícnú remízu a vzájomný zugzwang. Pri ich tvorbe veľmi rád spolupracuje s inými skladateľmi. Od r. 2008 je to hlavne L. Kekely, s ktorým zložili viac ako 400 úloh a z nich hlavne štúdie, ktoré praktickému šachistovi pripomínajú koncovky z partie. Väčšinou sú to umele vytvorené skladby, z ktorých však niektoré môžu čerpať námet aj zo šachovej partie. V r. 2002 mu *Národné osvetové centrum* v Bratislave vydalo brožúrku s názvom *Kráľovná koncovie* (na 112 stranách formátu A5 a so 111 štúdiami), čo je prvá publikácia tohto druhu na Slovensku, v ktorej píše, že skladanie štúdií je pre neho iba veľkým koníčkom a je to výtvor šachovej fantázie i tvorivého myslenia skladateľa, ktorý tak odkrýva ideové bohatstvo šachu. V r. 2004 mu bol udelený titul *FIDE majster*, r. 2009 – *medzinárodný rozhodca* a r. 2012 *medzinárodný majster*.

Riešenie štúdie pošlite na e-adresu: casopis@leopoldov.sk alebo odovzdajte priamo na MsÚ v Leopoldove do 30. 11. 2024. Jeden vyžrebovaný riešiteľ bude finančne odmenený. Ako výherca za správne vyriešenie skladby č. 74 bol vyžrebovaný Marián Miklaš z Banskej Bystrice a č. 75 bol vyžrebovaný Oto Mihalčo z Košíc. Obidvom výhercom blahoželáme!

Riešenie skladby č. 75 (Fica): Tematický pokus 1.S:b3? pat. **Rieši: 1.Sb5!** Kd1 2.S:d3 Kd2 3.Sb5 Kd1 4.Sa4 Kd2 5.S:b3! Kd3 6.Vcd8 mat. Typická logická kombinácia, ktorej prípravným plánom je „protipatové“ branie pešiaka d3 so zaujímavým dvojťahovým návratom strelca na pole a4 a záverečným tzv. modelovým matom, kde všetky ústupové polia okolo čierneho kráľa sú kryté len jedenkrát. Doteraz autor publikoval 1150 skladiet, z ktorých tretina bola vyznamenaná v rôznych súťažiach. Ďalších 160 čaká na uverejnenie. Asi 400 úloh má spoločných s dvanástimi československými spoluautormi. S medzinárodným majstrom FIDE Z. Labaiom má ich 320 a z nich bolo 50 % vyznamenaných.

(GK)

Šachové okienko

Skladba č. 76

Luboš Kekely

Pochvalná zmienka MH70JT

C 25.10. 2023

Remíza (5 - 6)

časopis obyvateľov Leopoldova

Ročník: 38. Vydáva: Mesto Leopoldov. Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Hlohovská cesta 1818/2A, 920 41 Leopoldov; IČO: 00312703. Redakčná rada: Juraj Hladký – predseda, Mária Kusá, Kristína Bajtálová, Martin Jurčo. Telefón: 033/734 22 07. Fax: 033/734 23 88, casopis@leopoldov.sk. Vychádza šesťkrát ročne. Inzercia v redakcii. Nepredajné. Náklad: 800 ks. Tlač: VM-print Leopoldov. Distribúcia: Rozširuje sieť domácich predajcov. Evidenčné číslo: EV 4016/10, ISSN 1339-4290. Vyšlo: november 2024

Foto: Vojtech Moravčík